

Kongekrabbefangst

Arbeiderpartiets samepolitiske konferanse, 19.-20.11.16, ser at Regjeringen vil utvide det kvoteregulerte området som gir rett til fangst, vest for Nordkapp. I tillegg foreslår Regjeringen å heve aktivitetskravet, som ble innført for 2016.

Reguleringen av fangst av kongekrabben som kom i 2007 har vært vellykket både i det kvoteregulerte området, og i utryddingsfangsten vest for Nordkapp. Reguleringen har bidratt til forutsigbarhet og lønnsomhet i flere ledd i verdikjeden. Samtidig må det understrekes at innføring av aktivitetskrav og forbud for båter under 6 meter har utelukket en gruppe som har drevet fangst tidligere, enten som sesongfangst eller kombinasjonsnæring. Dette har vært mulig i fjordstrøkene.

Endringer i regelverket for 2016, med innføring av aktivitetskrav på kr 100 000 ble gjort på kort varsel for fiskere og fangstmenn, og satte mange av disse i en svært vanskelig situasjon. Det er derfor overraskende at Regjeringen vurderer endringer i kongekrabbeforvaltningen så kort tid etter at den har vært behandlet i Stortinget.

Prinsippene som ble vedtatt etter Stortingsmeldinga av 2007 om Forvaltning av kongekrabbe; at de som er og var skadelidende av invasjonen av kongekrabbe, skulle få nyttiggjøre seg av kongekrabben som en kompensasjon. Disse fiskere og fangstmenn er de som har bidratt til at kongekrabben nå er en viktig ressurs for kyst- og fjordstrøkene i Finnmark. Det er disse som var skadelidende og som skal få kompensert tap og ulemper. Prinsippet om dette må stå fast. Kongekrabben gir fortsatt store ulemper for annet fiske i Øst-Finnmark.

Vi er bekymret for at endringer i krabbeforvaltningen vil medføre et større fisketrykk på kyst- og fjordtorsk. Kysttorsk er i en meget dårlig forfatning, og det er mange vitnesbyrd fra fiskerne i Øst-Finnmark om det. Fjordene i Øst-Finnmark er rammet av manglende gyting og lite fjordtorsk. Fiskere som har rustet seg for et tradisjonelt fjordfiske opplever i stadig sterkere grad at de må ut av fjordene for å ta kvotene sine. Krabben blir også sann sett et kjærkomment tilskudd til fiske i eget hjemmehav.

Aktivitetskravet for å delta i krabbefisket, må vurderes satt ned i stedet for å økes, og må ikke under noen omstendigheter økes. Det må gjøres tiltak for å beskytte sjølaksefiskere og andre som driver tradisjonelt samisk fiske, som en del av kombinasjonsnæringene. Et annet tiltak kan være å dispensere for forbudet mot fiske med båter under 6 meter for de som driver kombinasjonsnæring.

Et lavt omsetningskrav, bidrar til rekruttering til fiskeryrket og at unge fiskere lettere kan etablere seg. Spesielt nå etter at fylkesbindingen på omsetting av torskekvoter ble fjernet og prisen på torskekvote er økt kraftig, er dette viktig.

Det vil også være uheldig å frata levebrødet til enkeltpersoner som i dag klarer å skaffe seg nok inntekt til å leve av krabbefisket. Heltidsfiskere er allerede godt ivaretatt gjennom at det allerede er innført begrensning, gjennom øvre tak på inntekt utenom fiskeri.

Kvoteområdet

Vi går sterkt i mot at fartøy i fra hele Vest-Finnmark får tilgang til fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område. Antall fartøy i Vest-Finnmark indikerer at inntekten for dagens fiskere

vil gå dramatisk ned. Det vil være en endring i målsettingen med kongekrabbefangsten og bidra til betydelig svekket lønnsomhet for eksisterende fiskere i regulert område. Krabbekvote i det kommersielle området skal være en kompensasjon for plagene som krabben skaper. Plagene må forstås som tapte fiskefelt på grunn av mye krabbe i området, at agnet på linebruket er oppspist av krabben og garnlenker som går full av krabbe.

Arbeiderpartiets samepolitiske konferanse forutsetter at Regjeringen konsulterer Sametinget om endringer i all forvaltning av fisk og krabber i fjorder og nære sjøområder utenfor Finnmark før endringer settes ut i livet.